

20 Ιουνίου, 1991

[ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ/στής]

ΑΝΑΦΟΡΙΚΑ ΜΕ ΤΟ ΑΡΘΡΟ 146 ΤΟΥ ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΟΣ

ΓΕΩΡΓΙΟΣ Α. ΣΑΒΒΑ ΚΑΙ ΑΛΛΟΣ,

Αιτητές,

v.

ΚΥΠΡΙΑΚΟΥ ΟΡΓΑΝΙΣΜΟΥ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ,

Καθ' ων η αίτηση.

(Υποθέσεις Αρ. 885/89 και 891/89).

5 Διοικητικό Δικονομικό Δίκαιο — Συνεκδίκαση Προσφυγών — Δύο προσφυγές που στρέφονται εναντίον της ίδιας διοικητικής πράξης οφείλουν να συνεκδικάζονται για να εκδίδεται μία μόνο απόφαση — Η έκδοση απόφασης σε μία από τις προσφυγές καταστρέφει το αντικείμενο όλων των άλλων προσφυγών.

10 Διοικητικό Δίκαιο — Συλλογικά Όργανα — Συγκρότηση — Στέρηση νόμιμης ιδιότητας μελών του συλλογικού οργάνου επιφέρει απώλεια νόμιμης συγκρότησης του οργάνου αυτού — Η εκδοθείσα από αυτό απόφαση είναι άκυρη.

15 Οι δύο αυτές προσφυγές συνεκδικάστηκαν σύμφωνα με απόφαση του Δικαστηρίου βάσει της οποίας κρίθηκε επιβεβλημένη η συνεκδίκαση λόγω της προσβολής με τις δύο προσφυγές της ίδιας διοικητικής πράξης. Το νομικό ζήτημα στο οποίο αφορούν οι προσφυγές αυτές είναι τα αποτελέσματα που επιφέρει σε απόφαση συλλογικού οργάνου η στέρηση της νόμιμης ιδιότητας των μελών του. Το ζήτημα προέκυψε μετά την απόφαση της Ολομέλειας P.I.K. και άλλοι v. Καραγιώργη και άλλων (1991) 3 Α.Α.Δ. 159, βάσει της οποίας κηρύχθηκαν αντισυνταγματικές οι πρόνοιες του

20 Περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικού Συμβουλίου) Νόμου του 1988 (Ν. 149/88) που αναφέρονται στην σύνθεση των Συμβουλίων "ορισμένων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου".

Το Ανώτατο Δικαστήριο, ακυρώνοντας την επίδικη απόφαση, αποφάσισε ότι:

25 Η απώλεια της νόμιμης ιδιότητας των μελών του συλλογικού οργάνου που έλαβε την προσβαλλόμενη απόφαση καθιστά άκυρη

την απόφαση αυτή ανεξάρτητα από άλλους λόγους ακυρότητας που επικαλούνται οι αιτητές. Η προσβαλλόμενη απόφαση ακυρώνεται για τον αποκλειστικό λόγο της παράνομης συγκρότησης του Διοικητικού Συμβουλίου του Κ.Ο.Α κατά τον ουσιαστικό χρόνο. Αναφορά στην απόφαση επί της προσφυγής 782/90 Αποστολίδης ν. Κ.Ο.Τ. (1991) 4 Α.Α.Δ. 1596.

5

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.

Αναφερόμενες υποθέσεις:

Μιλτιάδους και άλλοι ν. Δημοκρατίας (Α.Ε. 789, 791 και 796 ημερ. 30.5.89).

10

Αποστολίδης ν. Κ.Ο.Τ. (1991) 4 Α.Α.Δ. 1596.

Προσφυγές.

Προσφυγές εναντίον της απόφασης του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού με την οποία το ενδιαφερόμενο μέρος διορίστηκε στη θέση Εφόρου Αθλημάτων και Αθλητικών Χώρων αντί των αιτητών.

15

Μ. Μενελάου για Α.Σ. Αγγελίδη, για τον αιτητή στην υπόθεση 885/89.

Γ. Τριανταφυλλίδης, για τον αιτητή στην υπόθεση 891/89.

20

Χρ. Ματθαίου για Μ. Χριστοφίδη, για τους καθ' ων η αίτηση και το ενδιαφερόμενο μέρος.

Cur. adv. vult.

ΠΟΓΙΑΤΖΗΣ, Δ. ανάγνωσε την ακόλουθη απόφαση. Στις 13 Ιουλίου 1989 δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο τύπο η προκήρυξη από το Διοικητικό Συμβούλιο του Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού (ΚΟΑ) της πλήρωσης της επίδικης κενής θέσης του Εφόρου Αθλημάτων και Αθλητικών Χώρων, η οποία είχε αποφασιστεί στη συνεδρία του με ημερομηνία 11 Ιουλίου 1989.

25

30

Για την πλήρωση της πιο πάνω κενής θέσης που είναι

θέση πρώτου διορισμού και προαγωγής υπόβαλαν αιτήσεις οκτώ υποψήφιοι περιλαμβανομένων των δύο Αιτητών και του Ενδιαφερόμενου Μέρους.

5 Η τελική επιλογή του Ενδιαφερόμενου Μέρους για διορισμό στην επίδικη θέση έγινε από το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ στη συνεδρία του με ημερομηνία 7 Νοεμβρίου 1989 και η σχετική απόφαση δημοσιεύτηκε στον ημερήσιο τύπο στις 9 Νοεμβρίου 1989.

10 Εναντίον της απόφασης αυτής ο Αιτητής Γεώργιος Σάββα καταχώρησε την προσφυγή αρ. 885/89 στις 15 Νοεμβρίου 1989 και ο Αιτητής Χρίστος Λύρας καταχώρησε την προσφυγή αρ. 891/89 στις 17 Νοεμβρίου 1989. Τα νομικά σημεία πάνω στα οποία ο καθένας από τους Αιτητές στηρίζει την αντίστοιχη προσφυγή του είναι σε μεγάλο
15 βαθμό ταυτόσημα. Μέχρι σήμερα όμως δεν υποβλήθηκε αίτηση για τη συνεκδίκασή τους. Εντούτοις, αποφάσισα ότι επιβάλλεται η κοινή εξέταση εκ μέρους μου των δυο προσφυγών και η έκδοση κοινής απόφασης ενόψει του γεγονότος ότι και οι δυο στρέφονται εναντίον της ίδιας διοικητικής πράξης με την οποία το μοναδικό Ενδιαφερόμενο
20 Μέρος είχε διοριστεί στη μοναδική κενή θέση που είχε προκηρυχθεί για πλήρωση. Σε περιπτώσεις όπως είναι η παρούσα, είναι απαραίτητη η συνεκδίκαση των προσφυγών ώστε να εκδοθεί μια μόνο απόφαση η οποία είτε να επικυρώνει είτε να ακυρώνει την προσβαλλόμενη πράξη που αποτελεί το αντικείμενο όλων των προσφυγών. Η έκδοση απόφασης σε μια μόνο από τις προσφυγές καταστρέφει και το αντικείμενο όλων των άλλων προσφυγών. Σαφέστατο είναι επί του προκειμένου το πιο κάτω
25 απόσπασμα από την απόφαση της Ολομέλειας στις Αναθεωρητικές Εφέσεις αρ. 789, 791 και 796* στις οποίες η απόφαση ημερομηνίας 30 Μαΐου 1989 δεν έχει ακόμα δημοσιευτεί:

35 * Κλέαρχος Μιλτιάδους και άλλοι ν. Δημοκρατίας

"Η ακυρωτική απόφαση του Δικαστηρίου ακυρώνει την προσβαλλόμενη πράξη από το χρόνο της έκδοσής της (ex tunc) και έναντι όλων (erga omnes), δηλαδή και έναντι εκείνων που δεν ήσαν μέρη στην ακυρωτική δίκη.

5

Μετά από ακυρωτική απόφαση σε μια προσφυγή, άλλη προσφυγή, με την οποία προσβάλλεται η ίδια πράξη, καθίσταται χωρίς αντικείμενο και απαράδεκτη, λόγω του δεδικασμένου, εκτός αν υπάρχει λόγος έκδοσης νέας ακυρωτικής απόφασης για τους σκοπούς της παραγράφου 6 του Άρθρου 146. Το ίδιο ισχύει και για επικυρωτική απόφαση. Η νομιμότητα πράξης που επικυρώθηκε από το Δικαστήριο δεν μπορεί να συνεχίζει να είναι αντικείμενο αμφισβήτησης σε άλλη διοικητική δίκη. Η απόφαση ακύρωσης ή επικύρωσης δεσμεύει όλους, ενεργεί erga omnes. Η μόνη διαφορά μεταξύ ακυρωτικής και επικυρωτικής απόφασης είναι ότι στην επικυρωτική απόφαση η παράγραφος 6 του Άρθρου 146 δεν έχει εφαρμογή.

10

15

Για τον πιο πάνω λόγο, όχι μόνο είναι επιθυμητό, αλλά και επιβεβλημένο προσφυγές που προσβάλλουν την ίδια πράξη να συνεκδικάζονται και το Δικαστήριο, ή Δικαστής, ή Δικαστές, που ασκούν πρωτοβάθμια δικαιοδοσία, εκδίδουν μια απόφαση για την ακύρωση ή επικύρωση ολικά ή μερικά της προσβαλλόμενης πράξης - (βλ. Δένδια - "Διοικητικόν Δίκαιον" Τόμος Γ', σελ. 309, 352· Τσάτσου - "Η Αίτησης Ακυρώσεως", 3η Έκδοση, σελ. 174· Πορίσματα Νομολογίας του Συμβουλίου της Επικρατείας 1929-1959, σελ. 279. *Nioni Papaioannou and Others v. The Republic of Cyprus, through the Educational Service Commission*, Υποθέσεις Αρ. 678/84, 688/84, 19/85 και 128/85 (Απόφαση δόθηκε στις 13 Ιανουαρίου, 1989, δεν δημοσιεύτηκε ακόμα.)"

20

25

30

Ο ευπαίδεντος δικηγόρος του ΚΟΑ και του Ενδιαφερόμενου Μέρους έκαμε σήμερα ενώπιόν μου την εξής δή-

35

λωση και στις δύο προσφυγές:

5 "Έχω να κάμω την εξής δήλωση στην υπόθεση αυτή. Επειδή το Διοικητικό Συμβούλιο του ΚΟΑ, καθ' ου η αίτηση, που εξέδωσε την προσβαλλόμενη με την προ-
 10 σφυγή αυτή πράξη και/ή απόφαση ήταν στον οικιαστι-
 κό χρόνο συγκροτημένο δυνάμει του Νόμου 149/88 που κηρύχθηκε αντισυνταγματικός από την Ολομέλεια του Ανωτάτου Δικαστηρίου στη γνωστή υπόθεση ΡΙΚ, και επειδή κατά συνέπεια κρίνονται άκυρες από τη νομολο-
 15 γία μας οι πράξεις και/ή αποφάσεις των πιο πάνω πα-
 ράνομα συγκροτημένων συμβουλίων, οι καθ' ων η αίτη-
 ση για τους πιο πάνω λόγους δεν υποστηρίζουν πλέον ότι είναι νόμιμη η προσβαλλόμενη πράξη και/ή απόφα-
 ση.

15 Η δήλωση αυτή γίνεται και εκ μέρους του Ενδιαφε-
 ρόμενου Μέρους που εκπροσωπούμε."

Ενόψει της πιο πάνω δήλωσης οι ευπαίδευτοι δικηγό-
 ροι των Αιτητών κάλεσαν το Δικαστήριο να ακυρώσει την
 20 προσβαλλόμενη πράξη για το μοναδικό λόγο που περιέχε-
 ται στην πιο πάνω δήλωση.

Η απώλεια της νόμιμης ιδιότητας των μελών του συλ-
 λογικού οργάνου που έλαβε την προσβαλλόμενη απόφαση,
 χωρίς αμφιβολία καθιστά άκυρη την απόφαση αυτή ανε-
 ξάρτητα από οποιοδήποτε άλλο λόγο που επικαλούνται οι
 25 Αιτητές στις παρούσες προσφυγές. Ως εκ τούτου δεν επι-
 βάλλεται να εξεταστεί κατά πόσο οποιοσδήποτε άλλος
 λόγος ακύρωσης που προβάλλεται είναι βάσιμος ή όχι.

Είχα πρόσφατα την ευκαιρία να προσδιορίσω το νομι-
 κό πλαίσιο μέσα στο οποίο κρίνονται περιπτώσεις όπως η
 30 παρούσα. Αναφέρομαι επί του προκειμένου στην απόφα-
 σή μου *Πάτροκλος Αποστολίδης ν. Κυπριακού Οργανι-
 σμού Τουρισμού* (1991) 4 Α.Α.Δ. 1596, και παραθέτω το
 σχετικό απόσπασμα από τις σσ. 1599 και 1600:

35 "Με την απόφασή του *Ραδιοφωνικό Ίδρυμα Κύ-
 πρου και άλλοι ν. Χρίστου Καραγιώργη και άλλων*

(1991) 3 Α.Α.Δ. 159 το Δικαστήριο δεν περιορίστηκε μόνο στην κήρυξη ως αντισυνταγματικών των προνοιών του περί Ορισμένων Νομικών Προσώπων Δημοσίου Δικαίου (Διορισμός Διοικητικού Συμβουλίου) Νόμου του 1988 (Νόμος αρ. 149 του 1988) που αναφέρονται στην σύνθεση των Συμβουλίων 'ορισμένων νομικών προσώπων δημοσίου δικαίου', περιλαμβανομένου του ΚΟΤ*. Προχώρησε να πει ότι το Διοικητικό Συμβούλιο του ΡΙΚ δεν ήταν, ως εκ του λόγου αυτού, νόμιμα συγκροτημένο και οι αποφάσεις του δεν είχαν δικαϊκό αντίκρισμα και ήταν, επομένως, άκυρες. 5 10

Σχετικά με τις γενικές αρχές του διοικητικού δικαίου που διέπουν το θέμα της νόμιμης συγκρότησης συλλογικού οργάνου γίνεται εκτεταμένη αναφορά στην υπόθεση *Χατζηβασιλείου ν. Κυπριακού Οργανισμού Αθλητισμού*,** την οποία υιοθετώ. 15

Στην Αναθεωρητική Έφεση αρ. 1158 *Νίκος Παναγιώτου ν. Υπουργού Παιδείας και άλλου**** η Ολομέλεια του Δικαστηρίου ακύρωσε το διορισμό του Ενδιαφερομένου Μέρους ως Διευθυντή του ΘΟΚ για τον ίδιο αποκλειστικά λόγο που επικαλείται σήμερα ο παρών Αιτητής, και διακήρυξε ότι 'ένα συλλογικό όργανο χάνει την έννοια της νόμιμης συγκρότησής του εάν μέλος ή μέλη αυτού έχουν στερηθεί τη νόμιμη ιδιότητά τους δυνάμει δικαστικής απόφασης'. 20 25

Με βάση το πιο πάνω νομικό και πραγματικό καθεστώς δέχομαι την εισήγηση των ευπαιδευτών δικηγόρων του Αιτητή και του Ενδιαφερομένου Μέρους και κηρύσσω την προσβαλλόμενη απόφαση άκυρη για το μοναδικό λόγο της απώλειας της νόμιμης συγκρότησης 30

* Βλ. άρθρο 2 του Νόμου αρ. 149 του 1988.

** (1991) 4 Α.Α.Δ. 1005.

*** (1991) 3 Α.Α.Δ. 270.

του καθ' ου η αίτηση συλλογικού οργάνου, η οποία επήλθε με τη στέρηση της νόμιμης ιδιότητας των κκ. Ενωτιάδη και Κουφάρη ως μελών του."

- 5 Απ' όσα έχω αναφέρει πιο πάνω προκύπτει ότι και οι δύο προσφυγές επιτυγχάνουν. Η προσβαλλόμενη πράξη του διορισμού του Ενδιαφερόμενου Μέρους Λουκά Λουκά στη θέση Εφόρου Αθλημάτων και Αθλητικών Χώρων ακυρώνεται για τον αποκλειστικό λόγο της παράνομης συγκρότησης του Διοικητικού Συμβουλίου του
- 10 ΚΟΑ κατά τον ουσιώδη χρόνο. Δεν εκδίδω οποιαδήποτε διαταγή αναφορικά με τα έξοδα.

Επίδικη απόφαση ακυρώνεται χωρίς έξοδα.